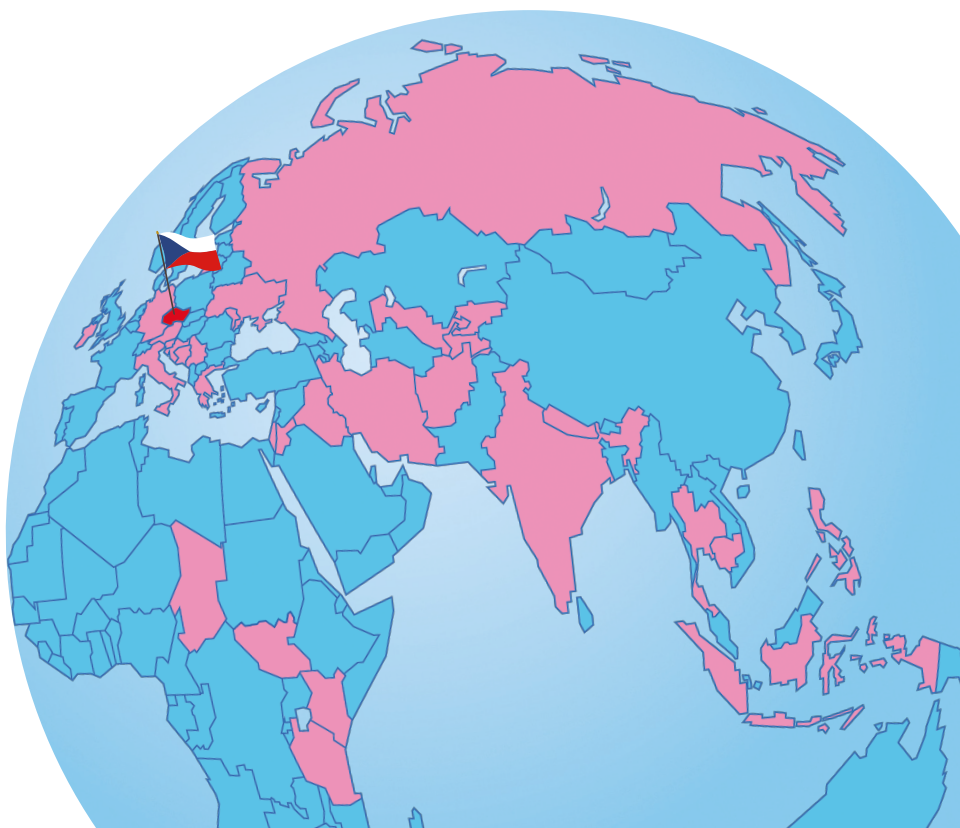

Z Česka až na konec světa

Z Česka až na konec světa

Praktický průvodce
pro misionáře
a ty, kdo je podporují

David Symon a Eliška Annadurai

- Proč Bohu na misií tolik záleží?
- Proč bychom se o ni měli zajímat my?
- Jak poznám, jestli jsem povolán **vyjít na misijní pole**?
- Jak mohu **podporovat misionáře** vycházející z mého společenství?

Na tyto otázky – a mnohé další – hledají ve své knize odpovědi autoři, kteří sami mají s misií bohaté praktické zkušenosti.

Kniha přináší nejen historický nástin podob a **proměn misie v průběhu dějin církve**, ale také seznamuje s tím, čím misionáři v praxi procházejí a jak je může církev podpořit. To vše doplňují **výpovědi českých a slovenských misionářů** působících na různých místech světa.

● *„Kniha Davida Symona a Elišky Annadurai shrnuje zkušenosti řady českých misionářů. Dává cenné rady, jak budoucím misionářům, tak vysílajícím sborům, a praktické zkušenosti doplňuje i v teoretické rovině. Mám naději, že kniha přispěje k růstu zahraniční misie podporované českou církví. Je to velká čest, že se i tímto způsobem můžeme podílet na Ježíšově výzvě být jeho svědky až na sám konec země.“*

Lubomír Ondráček, hlavní pastor KS Praha a tajemník Křesťanské misijní společnosti

David Symon (* 1982) má zkušenosti s krátkodobou misií v Africe a bývalé Jugoslávii. V letech 2008–2016 pracoval v Bosně a Hercegovině mezi vysokoškolskými studenty s organizací IFES. V roce 2021 dokončil doktorské studium na Oxford Centre for Mission Studies, v současnosti působí jako misijní pastor AC CBH. Jeho manželka Irena je Chorvatka a společně vychovávají čtyři děti.

Eliška Annadurai (* 1990) se zúčastnila misijních výjezdů do evropských zemí (Velká Británie, Řecko, Moldavsko, Bělorusko). Jeden rok spolupracovala s Davidem Symonem a organizací IFES v Bosně a Hercegovině. V Česku pracovala jako sociální pracovnice s migranty a v letech 2018–2019 působila s International Justice Mission v jižní Asii. Je členkou sboru ČCE Praha-Braník. Její manžel Muthu pochází z Indie a společně vychovávají několikaměsíčního syna.

Nakladatelství KMS
knihy.kmspraha.cz

Z Česka až na konec světa

*Praktický průvodce pro misionáře
a ty, kdo je podporují*

*David Symon
a Eliška Annadurai*

Nakladatelství KMS

© Mgr. David Symon, B.A., a Mgr. Eliška Annadurai

Vydalo © Nakladatelství KMS, s. r. o.
Primátorská 41, 180 00 Praha 8
První vydání – 2022

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být bez písemného svolení vydavatele reprodukována nebo šířena v žádné podobě elektronické ani mechanické, včetně fotokopíí, nahrávek či zařízení do informačních sítí nebo vyhledávacích systémů.

Biblické citace, pokud není uvedeno jinak, jsou převzaty z Českého studijního překladu, Nakladatelství KMS, s. r. o., 2009. Dále byly použity biblické citace z Českého ekumenického překladu, ČBS, 2000 (ČEP).

ISBN 978-80-7664-033-7 – tištěná verze
ISBN 978-80-7664-036-8 – PDF verze

Obsah

Předmluva	7
Úvod	9
O autorech	11
I. část: Svět misie	13
1 Co je misie	13
2 Podoby a proměny misie	38
3 Čím misionář prochází	59
II. část: Podpora misie	87
4 Péče o misionáře	87
5 Morální podpora	95
6 Modlitební podpora	108
7 Finanční podpora	124
8 Podpora v praktických záležitostech	150
9 Podpora při návratu	159
III. část: České perspektivy	173
10 Misie hezky česky – a slovensky	173
Epilog – Kam dál?	191
Příloha 1: Internetové zdroje	193
Příloha 2: Knižní zdroje	195
Příloha 3: Tipy, jak rozvíjet povědomí o misi ve svém sboru	200
Příloha 4: Tipy, jak se stát pro-misijním křesťanem	202
Příloha 5: Tipy pro komunikaci s modlitebním týmem a podporovateli	203
Příloha 6: Otázky pro misionářovu sebereflexi	206
Odkazy na použité zdroje	207

Předmluva

Po sametové revoluci vznikla pro církve v České republice nová situace v mnoha oblastech. Jednou z nich byla i zahraniční misie. Po desítkách let, kdy církev nemohla plánovitě konat zahraniční misii, začali vycházet první misionáři. Byli to skuteční pionýři. Církev neměla zkušenost ani vzory, kontinuita byla přerušena, někteří misionáři obětovali opravdu hodně i kvůli chybám, které z nezkušenosti dělali oni i vysílající sbory.

Začali jsme získávat informace a podporu od zahraničních organizací, které se misii věnovaly často desítky let. Jednou z prvních takových byla organizace Interserve. Když jsem byl v roce 1995 na jejich konferenci, byla to pro mne zvláštní zkušenost. Setkání se účastnilo několik desítek lidí z různých zemí. Z České republiky přijely posádky dvou osobních aut. Byl jsem mezi účastníky výjimkou. Jako jeden z mála jsem nevnímal povolání na misii odejít. Spíše jsem tam prožil potvrzení toho, že většinu své služby strávím ve svém rodném městě a že budu v oblasti misie podporovatel.

Když se objevila možnost pozvat odborníka na misii Neala Pirola a vydat jeho knihu „Pošli a pomáhej“, zapojil jsem se do tohoto díla a napsal i kapitolu týkající se české legislativy. Legislativa se však již několikrát změnila a kniha je dávno rozebrána.

Od té doby uplynulo přes dvacet let, česká církev se ohledně zkušeností se zahraniční misí posunula dopředu a někteří misionáři se již vrátili i z dlouhodobého nasazení. Nemusíme čerpat zkušenosti v zahraničí, ale máme zkušené misionáře vlastní.

Knihy Davida Symona a Elišky Annadurai je výborný počín. Shrnuje zkušenosti řady českých misionářů. Dává cenné rady, jak

budoucím misionářům, tak vysílajícím sborům, a praktické zkušenosti doplňuje i v teoretické rovině. Mám naději, že kniha přispěje k růstu zahraniční misie podporované českou církví. Je to velká čest, že se i tímto způsobem můžeme podílet na Ježíšově výzvě být jeho svědky až na sám konec země.

Přeji užitek při čtení, studiu a aplikaci toho, co David, Eliška a další misionáři sdílejí na následujících stránkách.

Lubomír Ondráček,
hlavní pastor KS Praha
a tajemník Křesťanské misijní společnosti

Úvod

Před třiceti lety se objevil titul „Serving as Senders“ (1991), vydaný v Česku v roce 1997 s názvem „Pošli a pomáhej“. Tato kniha od známého misijního učitele a misionáře Neala Pirola se stala užitečnou příručkou v porevolučním kontextu, kdy se česká církev nově učila, jak vysílat křesťanské misionáře a jak se o ně starat. Od roku 1989 jsme mohli pozorovat, že se do práce v jiných kulturách zapojilo zhruba 80 dlouhodobých českých misionářů a misionářek (počet zahrnuje pouze protestantské misijní úsilí, jinak by byl počet misionářů zajisté větší). V 90. letech misijní práce směřovala zejména na Ukrajinu a do bývalé Jugoslávie. Později, s rozvojem ekonomiky a s více dostupnými možnostmi cestování, přibýly lokality jako Střední Asie nebo Blízký východ, v souladu s rostoucí celosvětovou strategií zasahovat nezasažené národy.

Jako česká vysílající církev jsme se v uplynulých třiceti letech mnohé naučili. Velká část tohoto učení se a zkušeností přišla skrze misionáře, kteří vyšli na misijní pole. Jsme vděční za misionáře, kteří do Česka přicházeli po pádu komunismu z převážně západních zemí, a za zahraniční misijní materiály, které nám byly a jsou k dispozici. Čerpání od zahraničních misionářů a ze zahraničních zdrojů má ovšem pro český kontext své limity. Česká církev a české misijní organizace mají jinou výchozí pozici než ty západní, ať už po stránce velikosti sborů, ekonomické stránce, nebo třeba v oblasti vybudovaných struktur pro všestrannou a efektivní podporu vycházejících misionářů. Proto i těchto třicet let vlastního misijního úsilí, jakkoli v globálním měřítku omezeného, pro nás v tuto chvíli

již může být zdrojem velmi cenných zkušeností, na kterých lze stavět a ze kterých je možné se učit.

Jsou to právě oni, čeští, slovenští, romští a další misionáři vyslaní z církvi v České republice, kteří mají mnoho co říct o tom, co misie z Česka obnáší. Proto vás vítáme v této knize o misii a její podpoře, která nabízí více než pouhé oprášení Pirolova díla. Není to typické „know-how“, jak být misionářem a jak se o misijní pracovníky starat. Kniha usiluje o to, být praktickým průvodcem pro jedince a sbory, kteří chtějí růst v oblasti misie, a zároveň je knihou skutečných příběhů o tom, jak si Bůh naše misionáře používal a používá. Kniha přináší svědectví více než 40 misionářů, kteří od revoluce vyšli z České republiky. Pro účely této knihy jsme v březnu 2021 udělali výzkum mezi misionáři zaměřený na finanční podporu a fundraising. Zúčastnilo se ho 30 misionářů. Také jsme mezi lety 2018 a 2021 vedli hloubkové rozhovory s více než 15 misionáři, ve kterých jsme se věnovali tématům, jež tato kniha pokrývá. Tato svědectví prolínající se celou knihou barvitě a realisticky dokreslují obrázek toho, co znamená být misionářem. Zkušenosti českých misionářů jsou rozmanité, stejně tak jejich přístup k misii. V knize neusilujeme o jeden jediný správný návod na to, jak se misie chopit a jak ji dělat. Proto jsme misionářům dali široký prostor promluvit a sdílet se o vlastní zkušenosti, která je u každého z nich jiná. Jejich výpovědi nejsou dogmaty, na kterých je nutno lpět, ale spíše podněty k zamyšlení a inspiraci, o kterou je možné se opřít.

Ať už chcete do misie aktivně vstoupit, nebo si o ní pouze chcete něco poutavého přečíst, rádi bychom každému z vás přiblížili svět misionářů a otevřeli před vámi širí možností, jak se do jejich služby nebo misie obecně zapojit. Věříme, že vás čtení knihy povzbudí.

Rádi bychom na tomto místě poděkovali všem misionářům, kteří pro potřeby této knihy poskytli rozhovor nebo se zúčastnili našeho výzkumu. Omlouváme se těm, kteří nebyli do knihy zahrnuti. Neznamená to, že by jejich zkušenosti byly méně cenné. Jen

by taková práce byla nad rámec našich kapacit. Děkujeme také misionářce „Markétě“, která byla spolu s námi iniciátorkou vzniku této knihy a sama také velkým dílem přispěla k jejímu napsání. Spolupodílela se na prvních dvou kapitolách a uskutečnila velkou část rozhovorů s misionáři, které byly pro knihu použity.

O autorech

David Symon

David od roku 2002 jezdil do Bosny, Srbska, Makedonie a Kosova na krátkodobé misijní výjezdy během studia chorvatštiny a srbštiny na Univerzitě Karlově. Mezi lety 2008 a 2016 pracoval v Banja Luce v Bosně a Hercegovině mezi vysokoškolskými studenty s organizací IFES a sloužil v rámci místního sboru. David má zkušenosti i s krátkodobou misíí v jižní části afrického kontinentu. V roce 2021 dokončil doktorské studium na Oxford Centre for Mission Studies se zaměřením výzkumu na identitu českých misionářů v zemích bývalé Jugoslávie. David je členem Apoštolské církve – Církve bez hranic.

Eliška Annadurai

Eliška je bývalou spolupracovnicí Davida Symona z Bosny a Hercegoviny, kde vedle něho pracovala jeden rok v rámci organizace IFES. Během studia sociální práce na vysoké škole se Eliška účastnila několika misijních výjezdů do různých částí Evropy, od Velké Británie přes Řecko, Moldavsko až po Bělorusko. Po studiích Eliška pracovala v Praze v neziskovém sektoru jako sociální pracovníce s migranty a v letech 2018–2019 působila v jižní Asii v rámci organizace International Justice Mission. Eliška je členkou sboru ČCE Praha-Braník.

Kromě společné služby v Bosně a Hercegovině nás autory spojuje to, že jsme byli svým způsobem průkopníci – první misionáři v rámci

svého místního sboru. Oba jsme také v mezikulturním manželství s osobou, se kterou jsme rozvinuli vztah na misijním poli. A nakonec – oba věříme ve významný potenciál české církve k vysílání misionářů a kvalitní péči o ně.

I. ČÁST

SVĚT MISIE

1

Co je misie

Eliška Annadurai a „Markéta“

***„Přijmete moc Ducha svatého, který na vás přijde,
a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku,
Samařsku a až po nejzazší konec země.“***

Skutky 1,8

„Vyrůstala jsem v křesťanské rodině a odmalička mě fascinovaly příběhy misionářů. Cestovat, prodírat se džunglí, žít na hraně a zažívat neuvěřitelná dobrodružství s Bohem při zvěstování dobré zprávy o Ježíši domorodcům. Co může být lepšího? Ve třetí třídě jsem paní učitelku překvapila, když jsem se při volbě cizího jazyka ptala, jestli si můžu zvolit oba. Bohužel to nešlo. Když jsem si pak v sedmé třídě vybrala druhý jazyk, vzala jsem si na pomoc knížku o planetě Zemi s informacemi o všech státech světa. Jako budoucí misionářka jsem chtěla umět řeč, kterou využiji v co nejvíce zemích. Je asi jasné, proč jsme vyřadila němčinu. Bohužel, španělština se neotevřela a stejně tak na ruštinu, která mě zajímala, se nás přihlásilo jen pár. Takže na mě nakonec

zbyla francouzština. Ale protože mě jazyky opravdu zajímaly, stejně jsem se později naučila aspoň trochu rusky a španělsky a učila jsem se i maďarsky, litevsky, lotyšsky, finsky a ukrajinsky – prostě na co jsem natrefila, to jsem chtěla zkusit.

Když mi bylo asi 15, v knížce Hrdinové víry jsem četla příběh Camerona Townsenda, který založil organizaci Wycliffovi překladatelé Bible. Nejprve se vydal do Guatemaly šířit Boží slovo mezi indiány kmene Kaqchikel. Jeden starý indián mu však na nabízenou Bibli ve španělštině namítl: ‚Když je tvůj Bůh tak velký, proč nemluví mým jazykem?‘ Tahle věta Camerona zasáhla a místo rozdávání Bibli ve španělštině se naučil jazyk místních indiánů a přeložil do něj Nový zákon. Později založil organizaci, jejímž cílem je přeložit Bibli do každého jazyka, který ji doposud nemá. Příběh Camerona Townsenda mě zaujal, spojoval všechny věci, které mě kdy zajímaly. Napadlo mě, že bych možná jednou mohla jít na misií právě s touto organizací. Neměla jsem ale žádné informace o tom, jak by se člověk měl na takovou práci připravit, ani jsem nevěděla, k jakému národu bych zrovna já měla jít. Abych si misií alespoň trochu vyzkoušela, jela jsem později na několik krátkodobých misijních výjezdů.

Mezitím jsem vystudovala vysokou školu a začala jsem pracovat jako učitelka. Pak jsem se náhodně setkala s lidmi z organizace Wycliffe v České republice. Začala jsem se ptát, co tato služba obnáší a co je třeba udělat, pokud bych se chtěla k organizaci připojit. Oni mi na oplátku kladli spoustu otázek, aby zjistili, jestli jsem na takovou práci připravená. K mému vlastnímu překvapení se naše rozhovory najednou přehouply do diskuse o tom, jestli do toho půjdu už letos, nebo až příští rok!

Z jednoho semináře o Božím povolání před několika lety mi utkvěla ilustrace, kterou řečník použil: Když používáme a rozvíjíme své dary pro Boží království, je to, jako když svítíme světlem do prostoru. A když pak najdeme své konkrétní povolání, pro které jsme byli stvořeni, jako by se všechno rozostřené světlo sešlo do jednoho bodu. Přesně takhle jsem si v období rozhodování připadala. Zdálo se, jako by všechno v mém životě směřovalo právě k tomuto okamžiku. Cítila jsem, že mě Bůh sice nenutí, abych odjela do zahraničí, ale dal mi vše potřebné k tomu, abych to mohla udělat. Krásně to vyjádřila jedna žena z mého

sboru, když mi v nadsázce řekla: ‚To je super, že jedeš, já bych nikdy nejela! Rozhodně tě v tom podpořím.‘ A já věřím, že takhle to má v církvi být – každý děláme to, k čemu jsme obdarováni a povoláni, a navzájem se v tom podporujeme.

Dala jsem tedy výpověď v práci a odjela jsem na semestrální studium lingvistiky do Anglie. Práce s Wycliffovými překladateli Bible je dlouhodobá a je třeba se na ni dobře připravit. V Anglii jsme se s lidmi z celé Evropy připravovali na různé role v organizaci – já jsem si vybrala lingvistiku. S blížícím se koncem svého studia jsem stále nevěděla, kam mě Bůh vlastně posílá. Na modlitbách jsem přijala verše z Izajáše 55: ‚Hle, povoláš pronárod, který neznáš, pronárod, který tě nezná, přiběhne k tobě kvůli Hospodinu, tvému Bohu, za svatým Izraele, který tě oslavil. (...) Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše.‘ Ano, Bůh má nejspíš v úmyslu poslat mě na místo, které by mě samotnou nenapadlo.

Komunikovala jsem s několika týmy z misijního pole, ale nic z toho nevyšlo. Pořád jsem čekala, až uslyším nějaký hlas z nebe, abych v tom měla jasno, a měla jsem obavy, že třeba Boží hlas nepoznám nebo nepochopím a kvůli tomu udělám špatné rozhodnutí. Jedna spolužačka ze studia lingvistiky, Helene, mířila po škole do afrického Čadu a zeptala se mě, jestli bych nechtěla jet s ní. Mě sice Afrika nikdy nelákala, ale když to zatím jinde nevyšlo, tak proč ne? Poslala jsem tedy do Čadu žádost a alespoň jsem se podívala na mapu, kde tahle země vlastně je, protože jsem o ní skoro nic nevěděla. Na odpověď jsem čekala dlouho, což mi na náladě nepřidalo. Pak najednou přišel krátký e-mail, ze kterého mi vhrkly slzy do očí: ‚Katku bereme, bude v týmu na východě země spolu s Helene.‘ A aby Bůh mou nejistotu rozptýlil úplně, poslal mi ten samý den vzkaz po prorocky obdarovaném příteli: ‚Ve snu jsem dostal zprávu s tvým jménem, kde stálo: To je to místo.‘ Takže Bůh na mě nezapomněl! Rozhodl se mě hned dvojím způsobem ujistit, že moji budoucnost má ve svých rukou a má pro mě konkrétní plán. K dovršení všeho je Čad francouzsky mluvící země. A ačkoli to tehdy v sedmé třídě nebyla moje volba, Bůh už tehdy věděl, kudy mě povede dál!“ (Katka)

Líbí se nám Katčin příběh, protože v sobě zahrnuje mnoho z toho, čím člověk uvažující o misií nebo se na ni připravující prochází. Je to příběh osobního zápalu, vnitřního přesvědčení, Božího pozvání a povolání, ale také příběh nejistot, čekání či překonávání překážek. Je to příběh jednotlivce, ale zároveň i příběh společenství, které tohoto jednotlivce obklopuje, podporuje a vysílá. Katčina cesta k misijní službě byla dlouhá; začala už v dětství, kdy ji fascinovaly příběhy misionářů, dobrodružství a neznámé světy. Během dlouhých let rozvíjela své nadání na cizí jazyky, zkoušela si misijní práci skrze krátkodobé misijní výjezdy, učila se naslouchat Bohu a rozpoznávat jeho vedení ve svém životě, až nakonec přišlo vyvrcholení její touhy misijně sloužit a přijala pozvání do konkrétní práce v konkrétní zemi.

Připadalo nám vhodné použít Katčin příběh jako úvod k této části knihy. Jeho jednotlivé etapy jsou zároveň etapami, kterými prochází asi každý, kdo se připravuje na misijní práci v zahraničí, ačkoli vypadají u každého jedinečně, až neopakovatelně. Když nasloucháte příběhům misionářů, rozhodně nemáte pocit, že by se po nějaké době opakovaly a byly nudné. V tom je krása záhad Božího vedení a plánu.

Než se ale pustíme do praktických témat týkajících se všední reality života misionáře a výzev misijní práce, měli bychom ze všeho nejdřív začít u toho nejzásadnějšího: Co je misie a proč tu vůbec je?

Může se zdát, že položit si tuto otázku je tak trochu klišé. Ale nepodceňujme ji. Většina z nás už pravděpodobně o misií slyšela mnohokrát a mnoha způsoby. V knihách, v kázáních, v hodinách dějepisu či zeměpisu, ve vyprávěních. Mnozí z nás se s někým, kdo se misií věnuje, dokonce setkali. Jiní zase mají s misií vlastní zkušenost. Ať už patříte do jakékoli kategorie, tento úvod do podstaty misie si klade za cíl ujasnit, že rozumíme věcem podobně, ale především chce být pokorným zastavením se nad velkolepostí Božího srdce a jeho záměru s lidmi. Klíčem k porozumění misií je totiž porozumění Bohu, který k ní zve.

Bůh, který vysílá

Slovo *misie* je v historii církve poměrně nový pojem. Tento termín se začal používat až v 16. století v souvislosti s působením jezuitů při dobývání Nového světa. Pochází z latinského slova *mitto*, které je překladem řeckého *apostello*, tedy *poslat*. Těmito slovy je vyjádřen příkaz, který dal Ježíš svým učedníkům a který známe jako „Velké poslání“:

„Ježíš přistoupil a promluvil k nim: ‚Byla mi dána veškerá pravomoc na nebi i na zemi. Jděte tedy a číňte učedníky ze všech národů, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.‘“ (Mt 28,18–20)

V Janově evangeliu, ke konci svého působení na zemi, Ježíš říká: *„Jako mne poslal Otec, i já posílám vás.“* (J 20,21) Zde Ježíš přímo používá slovo *apostello*, a to nejen ve vztahu k učedníkům, ale odkazuje také na příklad sebe a svého nebeského Otce. Předtím, než Ježíš poslal učedníky, aby pokračovali v jeho odkazu, to byl on, koho Bůh poslal k naplnění svého záměru. A nejen to, pohled do hlubší minulosti, která předcházela Ježíšovu příchodu na tento svět, nám ukazuje zástup mnohých dalších, které Bůh od počátku stvoření světa posílal. Od počátku vidíme Boha, který usiluje o člověka, neustále se k němu vztahuje, vytváří cestu, jak s člověkem být v blízkém vztahu. Od Abrahama, kterého poslal do Kanaánu, přes Josefa poslaného do Egypta, Mojžíše, proroky až nakonec po Jana poslaného, aby oznámil příchod Mesiáše. Celá řada těchto Bohem poslaných je nakonec završena poslaným Synem.

Podstatu toho, proč Bůh poslal svého Syna k nám, vyjadřuje apoštol Pavel v poetickém úvodu k listu Efezským:

„On si nás v něm vybral před založením světa, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří v lásce ... V něm máme vykoupení skrze jeho krev – odpuštění našich provinění podle bohatství jeho

milosti, kterou nás hojně zahrnul ve vsí moudrosti a rozumnosti, když nám oznámil tajemství své vůle, jak se mu líbilo a jak si předsvezal, aby pro správu období, v němž budou naplněny příhodné časy, uspořádal pod jednu hlavu v Kristu všechny věci...

(Ef 1,4.7–10)

Pavel čtenářům shrnuje, že záměrem poslání Syna bylo, aby skrze něj bylo vše přivedeno k jednotě (v. 10). Návrat k Bohu má také vést k tomu, abychom chválili slávu jeho milosti (v. 6), stali se chválou jeho slávy (v. 12). Teolog a kazatel John Piper to v kontextu misie shrnuje jednoduchými slovy: „Misie není hlavním cílem církve. Tím je uctívání ..., protože nejdůležitější je Bůh, nikoli člověk. ... Proto je uctívání Boha pohonem a cílem misie. Protože v misii usilujeme o to, abychom přivedli národy k radostnému úžasu nad Boží slávou.“¹ Oslava Boží slávy je tím, k čemu jsme jako lidé byli stvořeni, a tím, k čemu jsme od pádu člověka a jeho vzdálení se Bohu opětovně voláni. Boží touha, aby se lidé vrátili k oslavě jeho osoby, je vyjadřována napříč celou Biblií:

„Bože, kéž ti lidé vzdají chválu, kéž ti vzdají chválu všichni lidé! Kéž se národy radují a jásají, neboť soudíš národy podle práva.“
(Ž 67,4–5)

„Potom jsem uviděl, a hle, veliký zástup, který nikdo nemohl spočítat, ze všech národů, kmenů, jazyků a z každého lidu, jak stojí před trůnem a před Beránkem, oblečení v bílá roucha, palmové ratolesti v rukou, a volají velikým hlasem: ‚Záchrana náleží našemu Bohu, tomu, který sedí na trůnu, a Beránkovi...‘“ (Zj 7,9–10)

Druhý úryvek odkazuje na nejvyšší cíl Božího úsilí, kdy Bůh na konci tohoto věku vše přivede zpět k sobě do své slávy. Právě zápal pro Boží slávu a naše láska k němu je tím, co pohání naše srdce, když jdeme za těmi, kteří Boha nepoznali. Pochopení Božího motivu v jeho usilování o lidi všech národů je kompasem naší cesty ke službě a ve službě těmto lidem.

1 J. Piper, 2010, s. 35.

Bůh se zajímá o všechny národy

S příchodem Ježíše Krista se naplňují všechny starozákonné přísliby, které Bůh dal ohledně lidí všech národů země. Ježíš je od Boha poslaný jako ten, kdo má připravit cestu, aby se všichni mohli k Bohu opět navrátit. Ve svém pozemském působení Ježíš otevřeně ukazuje láskyplný zájem o národy mimo svůj rodný Izrael. Příkladem tohoto zájmu je vášnivě zuřivé vyhnání trhovců z nádvoří jeruzalémského chrámu, které mělo být určeno pro uctívání nežidovským návštěvníkům. Sem jsou pozváni lidé ze všech národů. Když Ježíš trhovce vyháněl, citoval z Izajáše 56,7: „*Což není napsáno: „Můj dům bude nazván domem modlitby pro všechny národy“?*“ (Mk 11,17) Izraelci ale ztratili tuto perspektivu. Zahleděnost do sebe sama jim zabránila vidět a uctívat Boha, kterému vždy šlo o celý svět. I my dnes někdy čelíme podobnému pokušení vidět jen naši malou církev s výzvami a těžkostmi, se kterými se potýká, místo abychom měli oči upřené na skutečné touhy a vůli toho, který i nás, kdysi vzdálené, přivedl k sobě skrze Kristovu prolitou krev a dal nám právo Božího lidu, právo patřit k jeho rodině (Ef 2,13.19). Byli jsme kdysi Bohu vzdáleni tak, jako mu jsou vzdáleni mnozí v celém světě. My – každý jako jedinec, ale i náš národ a náš kontinent. A v tomto kontextu nám Ježíš svým příkladem ukázal cestu, kterou jít. Nežůstal jen u expresivní demonstrace v chrámu, ale šel a sloužil mezi Samařany a uzdravoval příslušníky římské armády, která okupovala Izrael. Skutky, nejen slovy, ukazoval svou lásku, která sahala a stále sahá mnohem dál, než jsou hranice jeho vyvoleného lidu.

Po Ježíšově vzkříšení a nanebevstoupení byl na učedníky seslán Duch svatý. Tato významná událost byla tím více zarážející a překvapující, že přijetím Ducha začali učedníci mluvit jazyky pohanických národů, které obklopovaly Izrael. Zástup přítomných posluchačů a pozorovatelů se divil, že slyší své rodné jazyky, ačkoli se nikdo z těch, kdo jimi mluvili, těmto jazykům neučil. Tato veřejná demonstrace moci Ducha svatého měla vyslat jasný vzkaz, že

Ježíšův odkaz je zamýšlen pro všechny národy. Prvním apoštolem, který byl v mladé církvi k tomuto úkolu speciálně povolán, byl apoštol Pavel, jenž službu šíření svědectví o Ježíši Kristu mezi pohany a dalšími skupinami mimo Izrael přijal za svou. Vrcholem odkazu Ducha svatého, který je v Bibli svědectvím o Boží touze přivést k sobě zpět lidi ze všech jazyků, národů a ras, je kniha Zjevení. Zde jsme svědky krásného okamžiku, kdy všecken lid stojí před Božím trůnem a jednotným hlasem mu vzdává chválu a dík (Zj 7,9–12). Je to jako triumfální závěr symfonie, vrchol Božího plánu záchrany světa – lidé všech národů chválí Beránka, kterému na věky patří vláda nad celým stvořením.

Proč se máme o misi zajímat my?

Samotné poznání Božího srdce, které touží po zjevení a oslavě své slávy, je dostatečným důvodem a motivem k tomu, aby i naše srdce hořela touhou po tom samém a vedlo nás to k životu, který bude svědectvím lidem kolem nás o jediném pravém Bohu. Obecně ale můžeme hovořit o třech hlavních motivech pro misijní službu: Jsou to Boží slovo, potřeby ve světě a konkrétní Boží povolání v životě člověka. Tyto motivy přirozeně plynou z našeho srdce chválícího a milujícího Boha.

1. Motivace Božím slovem

Mou (Eliščinou) oblíbenou pasáží z Písma, která vypráví příběh misionáře a dopad jeho působení, je kniha proroka Jonáše. Tento příběh, který je v nedělních školách oblíbený pro svou pohádkovou barevnost, nabízí něco, co je mnohem hlubší a jedinečnější než pouhá záhada přežití Jonáše v břiše velké ryby. Město Ninive bylo vystavěno po velké potopě, jak je zaznamenáno v 1. Mojžíšově 6–7. Bylo postaveno těmi, které Bůh vyvolil – kteří přežili potopu

a měli znovu osídlit zemi (1M 10,11). Jak plynul čas, Ninivští začali na Boha zapomínat a odvraceli se od něho. Bůh se stával Bohem otců, poté praotců, až se nakonec stal Bohem vzdálené minulosti. Od 12. kapitoly 1. Mojžíšovy zaměřuje Bible své okuláry na postavu Abrahama a postupně nechává v tichu minulosti obyvatelstvo a území, které byly domovem pro jedny z prvních obyvatel země. Při čtení o Abrahamovi bychom mohli lehce nabýt dojmu, že Bohu už nejde o nikoho jiného než o Abrahama a jeho potomstvo. Ale Boží zaslíbení Abrahamovi nám připomíná, že je to jen dočasně, že v budoucnosti se Boží pozornost opět obrátí ke všem národům světa. V mezičase, kdy se necháváme unášet příběhy Abrahama, Izáka, Jáкова, Mojžíše, proroků a dalších, se Ninive stává centrem uctívání bohyně Ištar – bohyně lásky, krásy, tužeb, války, politické moci – všeho, po čem lidské srdce může prahnout.

Tisíce let plynou, vzniká asyrská říše a Bůh tuto vůči Izraelcům nepřátelskou říši nechává, aby nepoddajný lid pohltila. V tento okamžik se město Ninive, které Bůh nechal po tisíce let kráčet svou vlastní cestou, znovu vrací do centra pozornosti. Bůh na město a jeho lid nezapomněl, přestože oni zapomněli na něj. Zapomněli, že i oni jsou Božími dětmi. I když jsou Asyřané v tuto chvíli pro Izrael nepřitelem číslo jedna, Bůh nabourává jeho pýchu a hranice jeho představitosti. V povolání Jonáše, aby šel do Ninive a vedl místní obyvatele k obrácení zpět k Bohu, připomíná Izraelcům tisíce let staré zaslíbení, které dal jejich praotci Abrahamovi, totiž že v něm dojdou požehnání všechny čeledi země. Příběh Ninive je příběhem o Bohu, který nezapomíná na žádný z národů, jenž stvořil, i když na něj ony mohly v divokém proudu historie zapomenout. Příběh je starozákonním odleskem Boží přetrvávající lásky k lidem celého světa a zároveň svědectvím o spravedlivém soudu, který je smutnou realitou budoucnosti pro ty, kteří se rozhodnou žít podle sebe a Boží pozvánku k usmíření odmítnout.

Nový zákon přináší mnoho dalších svědectví o těch, kteří šli motivováni Božím slovem, jak o tom čteme v knize Skutků a Pavlo-

vých dopisech. Tito misionáři rané církve, kteří nesli poselství o Kristu, také chvíli bojovali s porozuměním, že tato zvěst je pro všechny národy. Vedení Ducha svatého, který jim připomínal Boží slovo, a jasná Boží zjevení jim ale dávaly nezpochybnitelné potvrzení Božího záměru.

V průběhu své historie se církev chápala misie rozličnými způsoby. Misiolog David Bosch uvádí, že v různých obdobích dávala do popředí různé důrazy v misijním úsilí, motivována odlišnými biblickými verši. V období raných církevních otců to byl Jan 3,16: „*Neboť tak Bůh miluje svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.*“; ve středověkém katolicismu Lukáš 13,23: „*Kdosi mu řekl: ‚Pane, je jen málo těch, kteří jsou zachraňováni?‘*“; za doby reformace Římanům 1,16: „*Nestydím se za evangelium, neboť je to Boží moc k záchraně pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale i pro Řeka.*“; během osvícenství motivovalo misijní práci veršů více: Skutky 16,9: „*V noci se ukázalo Pavlovi vidění: Stál před ním nějaký makedonský muž a prosil ho: ‚Přejdi do Makedonie a pomoz nám!‘*“; Matouš 24,14: „*Toto evangelium království bude vyhlášeno po celém světě na svědectví všem národům. A tehdy přijde konec.*“; Jan 10,10: „*Já jsem přišel, aby měly život a měly ho hojnost*“ a od britského misionáře v Indii Williama Careyho nadále nejvíce používaný verš Matouš 28,18–20: „*Ježíš přistoupil a promluvil k nim: ‚Byla mi dána veškerá pravomoc na nebi i na zemi. Jděte tedy a čiňte učedníky ze všech národů, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. Amen.‘*“² Čteme-li Bibli vážně a upřímně, nemůžeme všudypřítomné povzbuzení k pamatování na ty, kteří ještě neslyšeli anebo nepřijali evangelium, nechat bez povšimnutí. Sami se můžete zamyslet, který další biblický text nám klade službu lidem z jiných národů na srdce.

2 D. Bosch, 1991, s. 339–340.